

'Europees landbouwbeleid dreigt uiteen te vallen'

CDA Tweede Kamerlid Joop Atsma is sinds kort het gezicht van de Vaste Kamercommissie van LNV. Hij vervangt fractiegenoot Annie Schreijer vanwege ziekte. Atsma con-

stateert dat er meer belang wordt gehecht aan het landbouwdossier dan vroeger. Maar strenge eisen aan de productie doen de voedselimport toenemen. „Per saldo dreigen we verliezers te worden.”

Copyright foto

1. Wordt het voorzitterschap standaard toebedeeld aan het CDA?

„Ja, inderdaad. Het CDA hecht zeer aan de voorzittershamer van de LNV-commissie. Sinds Pieter ter Veer van D66 in 2002 afscheid nam, is de voorzittershamer altijd in ons bezit geweest. Niet dat we daarmee extra invloed kunnen uitoefenen, maar we hebben veel kamerleden die zich zeer betrokken voelen bij het landbouwdossier.”

2. Is het voorzitterschap moeilijker geworden?

„Nee, integendeel. De Partij van de Dieren heeft voor meer debat gezorgd. Ook de SP is een factor van belang geworden en niet te vergeten Dion Graus van de PVV. Over en weer wordt het verwijt gemaakt dat het debat geen diepgang heeft. Daar ben ik het niet mee eens. De inhoud is zeker niet naar de achtergrond verdwenen. Het landbouwdossier leeft meer dan vroeger.”

3. Komen vaktechnische zaken voldoende aan bod?

„Jazeker. Kijk maar naar de politieke agenda. Ik noem de druk op de landbouwgrond, Natura 2000, het debat over genetisch gemodificeerde organismen (ggo), en de alsmat aanhouden de dierziekteproblematiek. Europa heeft veel invloed. De verkiezingen komen eraan en het Europese Parlement moet nu echt een stem gaan krijgen. De 'Health Check' van het Europese landbouwhervormingsbeleid is uitgevoerd en nu moet de gang van zaken na 2015 aan de orde komen. Maar de 27 EU-lidstaten zijn tot op het bot verdeeld.”

4. Hoe zijn de kaarten verdeeld in het ggo-debat?

„Er is een motie van terughoudendheid aangenomen, maar als alle Kamerleden er zijn, is de stemverhouding 75 tegen 75. CDA, VVD en PVV zijn voorstander. Ja, mits er wordt voldaan aan voorwaarden, die in Nederland door het RIVM en het Rikilt worden getoetst. De Europese goedkeuringsautoriteit Efsa moet beter gaan functioneren. Ggo's zijn nodig om de landbouwproductiviteit te vergroten. Ik wijs de tegenstanders op het belang daarvan. De vraag naar voedsel groeit sneller dan het aanbod.”

5. U zou hetzelfde argument kunnen gebruiken bij het middelenbeleid.

„De aanscherping van het beleid voor gewasbeschermingsmiddelen treft vooral de kleine teelten. Nu de teelt van de tulp, ons nationale exportsymbool, in gevaar dreigt te komen, is er opeens aandacht voor het gevaar. De minister en een meerderheid van de Tweede Kamer zijn het met elkaar eens: er moet een ruimere overgangstermijn komen. Gerda Verburg moet

ervoor zorgen dat de neuzen in Europa ook de zelfde kant op gaan staan.”

6. Gewasbeschermingsmiddelen stijgen snel in prijs.

„De politiek gaat dat niet veranderen, want de markt bepaalt de prijs. Bovendien is het een relatief kleine kostenpost, vergeleken met factoren als grond en arbeid. Wat dacht je van de sterk gestegen brandstofprijzen? Ook een factor van belang.”

7. De vrees leeft dat door het strenge beleid meer voedsel van buiten de EU wordt geïmporteerd.

„Mee eens. Het dreigt voor zowel plantaardig als dierlijk voedsel. Daarom houden we de collega's van andere partijen voor dat we per saldo verliezers dreigen te worden. Minister Verburg moet hameren op de 'non trade issues' in het WTO-wereldhandelsoverleg. Binnen Europa moet het speelveld overal gelijk zijn.”

8. Hoe denkt u over graaninterventie?

„Nieuw interventiebeleid past niet binnen het WTO-overleg. Maar particuliere opslag door de sector zelf, in tijden van lage prijzen, kan altijd. De overheid wil daaraan bijdragen. Europa heeft ervoor gekozen om het marktbeschermingsbeleid af te bouwen. Als het even niet uitkomt, kun je niet ineens het beleid wijzigen. Dat de huidige graaninterventie vooral Oost-Europa ten goede komt, vind ik geen probleem. Daar zit immers ook de bulk. Oost Europa verwijt ons de kosten van het zuivelbeleid. Het gaat niet om een onsje meer of minder.”

9. U spreekt uw zorg uit over de verdeeldheid in de EU. Graag een toelichting.

„Het Europese landbouwbeleid dreigt uiteen te vallen, waarop 'renationalisatie' kan volgen. De landbouwbudgetten worden dan niet meer door de EU verdeeld, maar de landen bekostigen dan hun eigen landbouwbeleid. Daar is Nederland veel slechter mee af. Nederland is na de VS de grootste exporteur van landbouwproducten ter wereld. Meer dan andere landen moet Nederland het hebben van een 'gelijk speelveld', zowel binnen de EU als wereldwijd.”

10. De landbouwprijzen moeten structureel hoger. Wat kunt u doen?

„Enkele jaren geleden hebben we geprobeerd om verkoop onder de kostprijs bij wet te verbieden. Dat bleek onmogelijk. Maar misschien moeten we wel heel resoluut het stunten met voedsel verbieden. De Fransen werken met een systeem dat de opbrengstprijs koppelt aan de kostprijs. Een minimum-garantieprijs. Ook dat idee spreekt me wel aan.”